

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

З економічної теорії на тему:

«Ринок пшениці в Україні та світі: тип, структура, сучасний стан та
перспективи розвитку.»

Студентки 2 курсу групи ОАБ-21
Батури Раїси
Науковий керівник:
к. е. н. Хопчан В.М

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль-2018 р.

План

Вступ

1. Огляд ринку пшениці в світі та в Україні.
2. Аналітична оцінка попиту і пропозиції на ринку пшениці. Порівняльна характеристика.
3. Перспективи розвитку ринку пшениці в Україні.

Висновки

Список використаної літератури

Вступ

Актуальність теми дослідження. Зернове господарство України є стратегічною і найбільш ефективною галуззю народного господарства. Зерно і вироблені з нього продукти становлять основу продовольчої безпеки держави. Також дане господарство відіграє важливу роль в аграрному секторі України, Виробництво, переробка і експорт зерна в Україні дають суттєві грошові надходження до бюджету і є важливими секторами працевлаштування населення.

Пшениця — головна зернова культура в Україні та світі, яка має підвищений попит протягом усього маркетингового року. Вона користується постійним попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках. Пшениця належить до традиційних культур, що вирощується аграріями України.

Дана тема є предметом досліджень багатьох вітчизняних вчених-економістів: В. Андрійчука, М. Калінчика, В. Бойка, Ю. Коваленка, М. Лобаса, Л. Худолій, М. Маліка, П. Саблука, П. Гайдуцького, Г. Черевка, О. Шпичака та ін. Відтак дослідження питань розвитку ринку пшениці є дуже актуальними. Ці положення і обумовлюють актуальність, а також практичну значимість обраної теми курсового дослідження. Вона пов'язана з важливістю концептуального обґрунтування стратегії розвитку ринку пшениці в світі та в Україні.

Проблемами ринку зерна займалися такі науковці, як: І. Кузнецова «Ринок зерна України: тенденції та стратегічний вектор розвитку», М. Мелешко «Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринку зерна», О. Лавринчук «Перспективи розвитку ринку зерна України», О. Кондратюк «Кон'юнктура ринку зерна в Україні» та інші. В основі праць науковців розробляється вирішення питань, які стосуються розвитку ринку зерна, що формують національні економічні пріоритети України.

Мета і задачі дослідження. Аналіз дослідження ринку пшениці в світі та в Україні. Узагальнення щодо подальшого стійкого розвитку ринку пшениці продуктового комплексу.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання наступних задач дослідження:

- Визначити тип, структуру , сучасний стан та перспективи розвитку ринку пшениці;
- Проаналізувати попит і пропозицію на ринку;
- Зробити порівняльну характеристику ринку пшениці;

Об'єкт дослідження. Світовий та національний ринок пшениці.

Предметом дослідження є організація системи, що забезпечує ефективність в аграрному секторі України.

1 Огляд ринку пшениці в світі та в Україні.

Пшениця є однією із найбільш поширених сільськогосподарських культур України та світу, яка відіграє чи не найважливішу роль в аграрії. В Україні кліматичні умови та значна кількість чорноземів сприяють отриманню зерна у великих кількостях. Тому пшениця користується сталим попитом „а внутрішньому і зовнішньому ринках.

Одним з основних експортерів зерна в Європі є Україна. Ціни на пшеницю стрімко зростають. У свою чергу це забезпечує відшкодування понесених витрат і дає можливість в майбутньому розвивати виробництво цієї культури.

Від рівня ефективності розвитку ринку пшениці залежить добробут населення держави, значні експортні можливості країни. Таким чином, чим ефективніше є розвиток ринку, тим вищі гарантії національної продовольчої безпеки, пшениця на світовому ринку є головною продовольчою культурою, вона користується попитом у багатьох країнах світу (більше 85 країн).

ДЛЯ дослідження ринку пшениці необхідно, насамперед, визначити походження терміну «ринок зерна».

Відповідно до статті Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні «ринок зерна - це система товарно-грошових відносин, що виникають між його суб'єктами в процесі виробництва, зберігання, торгівлі та використання зерна на засадах вільної конкуренції, вільного вибору напрямів реалізації зерна за визначення цін, а також державного контролю за його якістю та зберіганням».

[7].

Пшениця - найбільш важливий сільськогосподарський об'єкт світової торгівлі. У структурі посівів пшениця займає близько 6 млн га, що становить понад 22% усіх посівних площ та майже 42% посівів зернових культур.(станом на 2016 рік).[5]

У 2017 році Україна поставила рекорд за врожаєм зернових за зернобобових. Цього року через погодні умови перевищити його не вдалось, попри навіть те, що зерновими було засіяно 14,3 мільйона га (7,15 мільйони га

під озимими культурами, під ярими зерновими і зернобобовими культурами 7,17 мільйони га).

Станом на початок грудня 2017 р. зібрали 59,9 мільйона тонн зернових і зернобобових культур з площі 14 мільйонів га, що становить 96% від прогнозу.

[5]

Виробництво зерна зосереджується у розвинутих країнах. Більшість країн, які розвиваються, не в змозі забезпечити себе зерновими культурами та вимушені йти на великомасштабну купівлю зерна. Таким чином, зростає світовий ринок збуту зерна.

Зернова промисловість в Україні є найбільш важливою складовою частиною агропромислового комплексу. Тому зерно і кінцева зернова продукція мають досить велике значення для країни. Відомо, що в Україні потреби у харчуванні хлібом становлять майже 45%. Умови зернового ринку змушують виробників товару вдосконалити структуру зернового виробництва, щоб розширити найбільш ефективні зернові культури. Суть самої проблеми полягає у зосередженні матеріально-технічних та фінансових ресурсів на галузях, що здатні до конкуренції.

Останнім часом, Україна заявила про свої зернові можливості на зернових ринках Іспанії, Північної Африки, Близького Сходу. При цьому витіснила традиційних постачальників зернової продукції в цих регіонах. Таким чином, Україні вдалося здійснити досконалу революцію на міжнародному зерновому ринку, при цьому запропонувавши встановити світові ціни від Мексиканської затоки до Чорноморського басейну.

Основною характеристикою сучасного розвитку світового ринку зерна є великі обсяги виробництва пшениці у країнах, які розвиваються. Експерти консультативної групи Всесвітнього банку прогнозують, що спостерігається можливе велике збільшення обсягів виробництва зерна у країнах Африки та Азії. Також вони вважають, що це супроводжуватиметься посиленою конкуренцією на даному сегменті світового ринку.

Крім цього, в 2017/18 МР українські експортери істотно наростили поставки пшениці на ринок Євросоюзу. У поточному сезоні частка країн ЄС досягла 11% проти 6,5% в 2016/17 МР. Варто відзначити, що поточні поставки пшениці з України в ЄС вже на 45% перевищили експорт за весь минулий сезон і склали 1,6 млн тонн.[5]

Одночасно з початком нового етапу розвитку сільського господарства, Україна стала одним з провідних виробників і експортерів зернових культур у світі, зокрема пшениці.

Одним із операторів на національному аграрному ринку є ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (ПАТ «ДПЗКУ»), яке було засноване 11 серпня 2010 року. Основними напрямками діяльності товариства є торгівля (закупівля і експорт зерна), переробка (виробництво круп, пластівців, борошномельної продукції, комбікормів та мюслів), послуги елеваторів, портова перевалка та логістичні послуги. На підприємстві працює майже 5000 осіб. До складу ПАТ «ДПЗКУ» входить 55 філій, підприємство співпрацює з двадцятьма регіонами.

Основними завданнями ПАТ «ДПЗКУ» є:

- створення та покращення іміджу України як провідної держави на сільськогосподарських ринках;
- ефективне управління активами держави;
- введення нових технологій та покращення потужностей корпорації із зберігання зерна, транспортної та портової інфраструктури.

Вітчизняний ринок зерна досі знаходиться на етапі становлення, при цьому маючи досить високий розвиток і потенціал. У 2002 р. було прийнято Закон України «Про зерно та ринок зерна в Україні», у якому було визначено пріоритетність зернового виробництва [4, с.232].

2. Аналітична оцінка попиту і пропозиції на ринку пшениці.

Порівняльна характеристика.

За підсумками 2017/18 МР перша п'ятірка провідних світових експортерів пшениці зазнає помітні зміни в порівнянні з попереднім сезоном. Такий прогноз в своєму виступі на аграрно-логістичному конгресі «Дніпро – Дунай - Чорне море» в Кишиневі озвучила експерт.

Продовольчої сільськогосподарської організації ООН (РАО) Наталія Меркушева. «Перш за все, слід відзначити перестановки в ТОП-3 лідерів світового експорту зернових. Так, в 2017/18 МР перше місце впевнено займають Росія, яка збільшить річний обсяг поставок пшениці на зовнішні ринки 32,2 млн. тонн пшениці і пшеничного борошна (в перерахунку на зерно) проти 27,184 млн. тонн, сезоном раніше. Минулорічний лідер США, з результатом 26,3 млн. тонн, опуститься відразу на третє місце, зберігши другу позицію за країнами ЄС (28,5 млн. тонн. Також поміняються місцями в порівнянні з 2016/17 МР Канада (20,5 млн. тонн) та Австралія (18,153 млн. тонн) », - уточнила експерт.

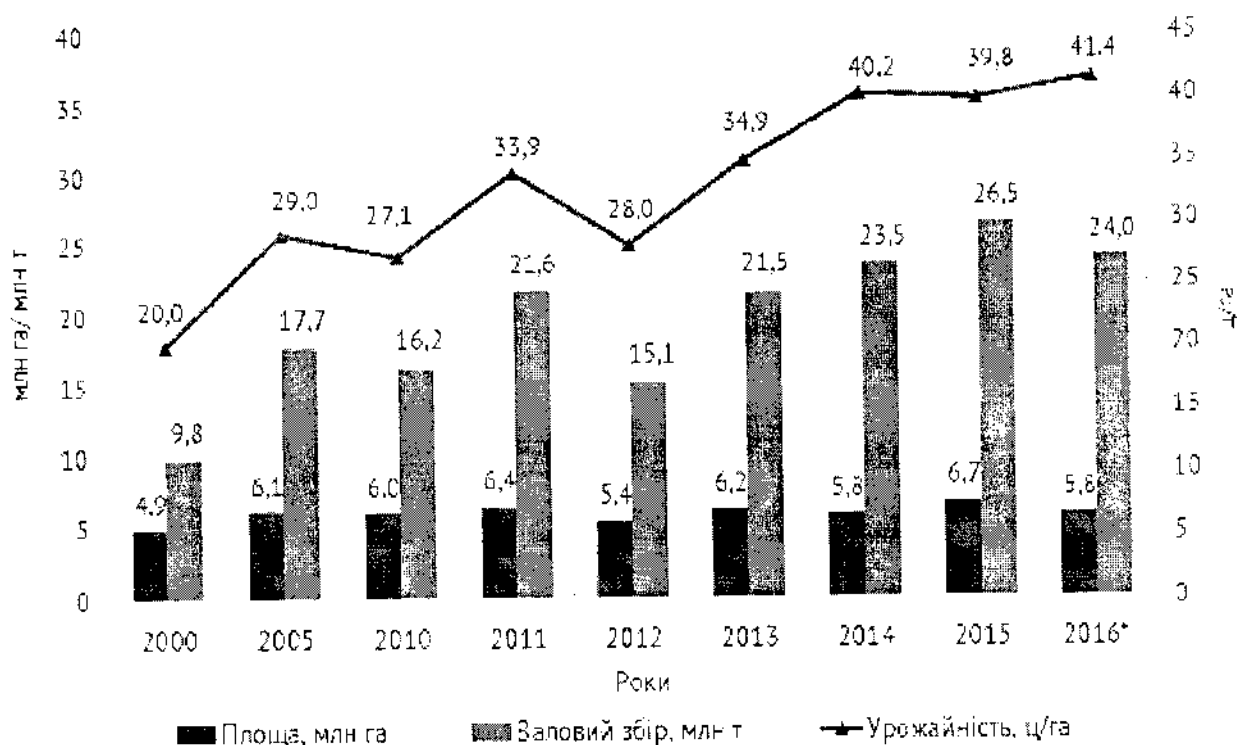
Що стосується України, то, за оцінкою РАО, за результатами 2017/18 МР вона скоротить зовнішні відвантаження пшениці до 16,5 млн. тонн після 18,083 млн. тонн в минулому сезоні, що, тим не менш, дозволить їй зберегти 6 сходинку рейтингу експортерів зернових.

Для України пшениця є стратегічним видом зерна, яке становить основу продовольчої безпеки держави та експортного потенціалу. Збільшення виробництва не вплине на зростання внутрішнього споживання пшениці. Внутрішній ринок насичений зерном. Річні норми споживання продуктів переробки зерна (більшість з яких належать пшениці) становлять 111 кг на душу населення, що на 10% перевищує її раціональні показники. Індекси зростання цін на продукти є найнижчими у продовольчій групі товарів, що є позитивом такого виробництва [6].

У 2015 році в Україні було вирощено 26-27 млн тонн пшениці, найбільше було вирощено у Вінницькій області — 2,2 млн тонн. Близько 15 млн тонн пішло на експорт. Найбільшим покупцем української пшениці є Єгипет, далі Таїланд, Індонезія, Судан, Південна та Північна Корея.

Середня врожайність пшениці 3,9 т з гектара (для порівняння в Європі найвищі врожаї в Ірландії — 10 т, а рекорд у 2010 в Новій Зеландії 13 тонн, причому у Венесуелі врожайність лише 0,3 т з га). Усього в 2017 було вирощено у світі близько 708 млн т.

Відповідно до даних профільного міністерства, Україна в 2015/16 маркетингових роках продала приблизно 39,5 млн т зерна (17,4 млн т пшениці). На графіку (рис. 1,2) зображено динаміку виробництва зернової продукції протягом останніх 16 років. За даними Держстату України, інфографіка показує, що, в порівнянні з 2011 роком, у 2012 році знизилася на 5,9 ц/га. Починаючи з 2013 року урожайність поступово збільшується і це дає змогу Україні продавати більшу кількість зерна пшениці на світовий ринок.

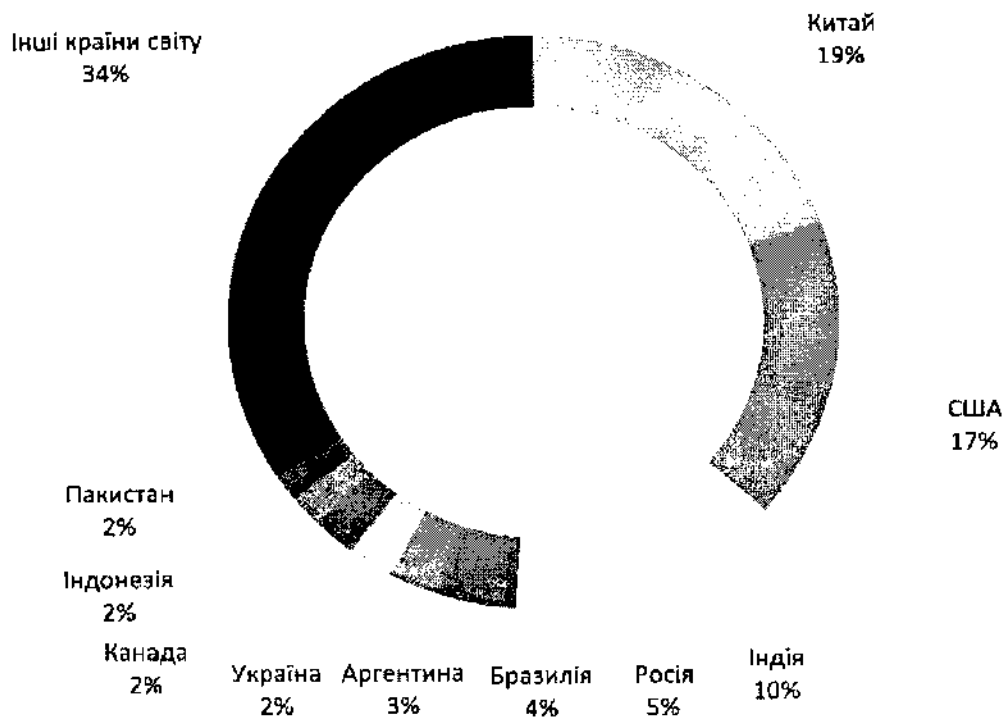

(Рис. 1.) Динаміка виробництва пшениці в Україні.[5]

(Рис. 2) Урожайність озимої пшениці в Україні.[5]

Основними світовими виробниками зерна, за експертними оцінками аналітиків ринку, в 2017-2018 маркетинговому періоді є 10 країн: Китай (499,9 млн т), США (436,4 млн т), Індія (248,1 млн т), Росія (125,9 млн т), Бразилія (109,9 млн т), Аргентина (67,3 млн т), Україна (61,5 млн т), Канада (56,2 млн т), Індонезія (48,4 млн т) і Пакистан (38,9 млн т). Разом на ці країни припадає 66% усього світового виробництва зернових культур (рис.2).

(Рис.2) Топ-10 країн у рейтингу найбільших світових виробників зерна на 2017-2018 маркетинговий період (у відсотках до підсумку)[5].

Станом на 1. 03. 2017 р. Українська Зернова Асоціація (УЗА) провела аналіз балансів попиту і пропозиції основних видів продовольчих ресурсів. За даними проведеного аналізу стало відомо, що відповідно до попередніх показників Держстату, у 2016 році врожай зернових в Україні становив майже 66 млн т (це на 9,7% вищий показник, ніж під час попереднього сезону).

За даними УЗА, пшениці було зібрано 26 млн т (що на 1,8 % менше, у порівнянні з 2015 роком). Внутрішній ринок має попит на зерно в розмірі 24, 4 млн т. З цієї суми було спрямовано майже 6 млн т на продовольчі потреби. УЗА провела оцінку експортних можливостей та виявила, що загалом експорт було оцінено у 43,7 млн т. З цієї суми пшениця складає 16,5 млн т.

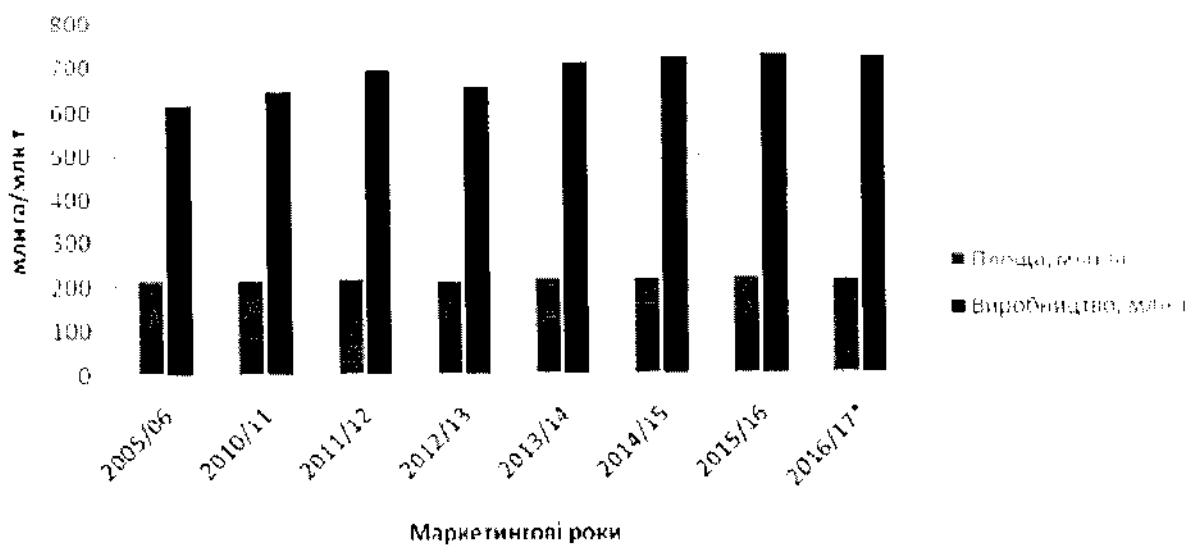
За даними митної статистики Україна в липні-серпні 2016 року віддала на експорт 30 млн т зерна та продуктів його переробки. Дана цифра вказує на те, що це на 9,3% більше, ніж за цей самий період у 2015 році. У загальному обсязі експорту вивезена пшениця складає 14 млн т (на 15,7% більше).[2]

Урожайність озимої пшениці станом на 29 червня 2017 р. становить 27,5 ц/га, що на 9 ц нижче, ніж у аналогічний період минулого року, коли урожайність становила 36,5 ц/га. В цілому аграрії посіяли під урожай 2017 р. 6,1 млн га озимої пшениці. Площі ярів становлять 177 тис. га.

Пшениця є основною культурою не тільки в Україні, а й у світі, виробництво якої має сталу тенденцію до зростання. За прогнозами Міністерства сільського господарства США (Т480А), світове виробництво пшениці у 2016/17 маркетинговому році становило близько 727 млн т, що у порівнянні з 2015/16 МР знизилось майже на 1%. У 2015/16 МР світове виробництво пшениці становило 734 млн т, що на 1% було вище, ніж в 2014/15 МР. Так званому збільшенню виробництва посприяло утримання врожайності на досить високому рівні.

На графіку (рис. 3,4), проілюстровано те, що впродовж останніх трьох сезонів врожайність не опускалась нижче 3,3 т/га, і у цьому році також прогнозується збір урожаю у розмірі 3,3 т/га [2].

Динаміка світового виробництва пшениці

(Рис. 3.) Динаміка світового виробництва пшениці [1].

Урожайність

(Рис. 4.) Світова врожайність пшениці [1].

Із збільшенням виробництва пшениці одночасно збільшується і її споживання. Впродовж останніх трьох маркетингових років спостерігається позитивна тенденція до надходження і споживання зерна. За даними США (ШОА), світове споживання пшениці у 2015/16 МР становило 708 млн т. У порівнянні з 2014/15 МР це більше на 3 млн т [1]. На графіку (рис. 5) представлено динаміку світового споживання пшениці.

(Рис. 5.) Динаміка світового споживання пшениці [2].

Через війну на Донбасі зерно займає місце ключовго експортного товару нашої країни. Керівник аналітичного департаменту Консалтингової агенції «ААА» Марія Колесник розповіла, в 2016 році був той стан, коли у світі були великі надлишки пшениці. [9].

Микола Верницький, директор консалтингової компанії «ПроАгро», зазначив: «Ключовими факторами впливу в 2016 році на АПК були девальвація, держава, позитивні тенденції на світовому ринку, висока прибутковість переробки і торгівлі рослинним маслом» [3].

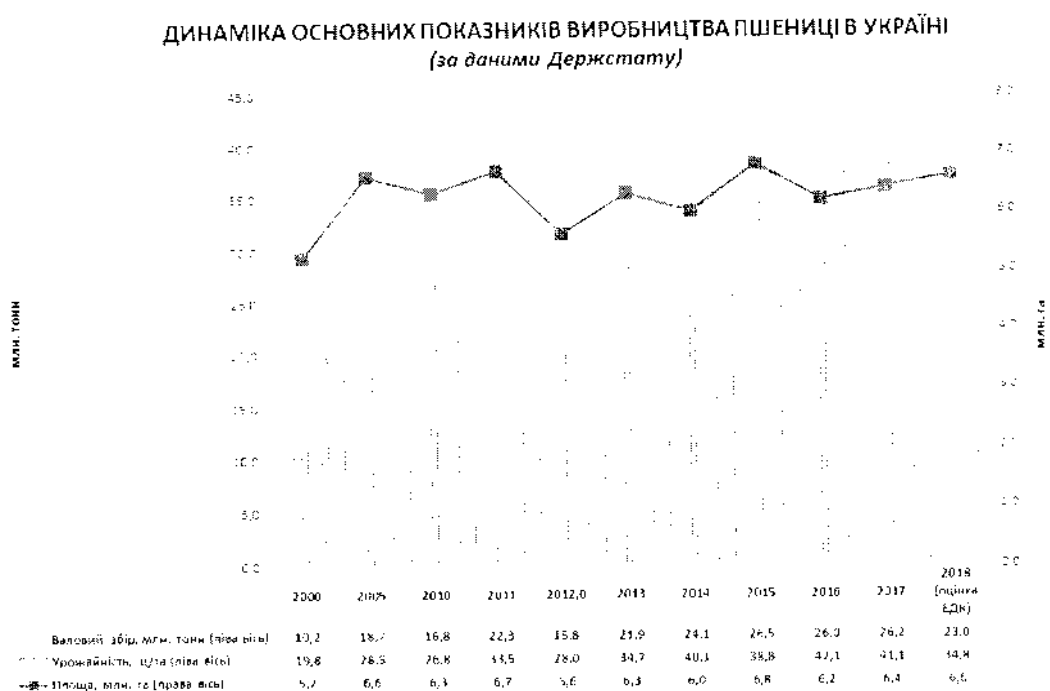
3. Перспективи розвитку ринку пшениці в Україні.

На аграрному ринку зернові культури зберігають провідні позиції в експорті, переробці і внутрішньому споживанні, що доводить їх стратегічно важливу роль у забезпеченні продовольчої і економічної безпеки країни.

За липневими оцінками ЕДК валовий збір пшениці у поточному маркетинговому сезоні складатиме 23 млн. тонн, що на 3 млн. тонн менше, ніж у попередньому. При цьому експортні можливості у 2018/2019 МР ми оцінюємо у межах 15,0-15,5 млн. тонн, що на 14%—16% нижче минулорічного показника.

Міжнародні експерти також прогнозують зменшення обсягів виробництва та експорту пшениці для України. Зокрема, РАО оцінює цьогорічний врожай пшениці на рівні 23,4 млн. тонн, експорту — 15,0 млн. тонн. Оцінки И80А для України є помітно вищими: виробництво - 25,5 млн. тонн, експорт - 16,5 млн. тонн.(Рис.6)

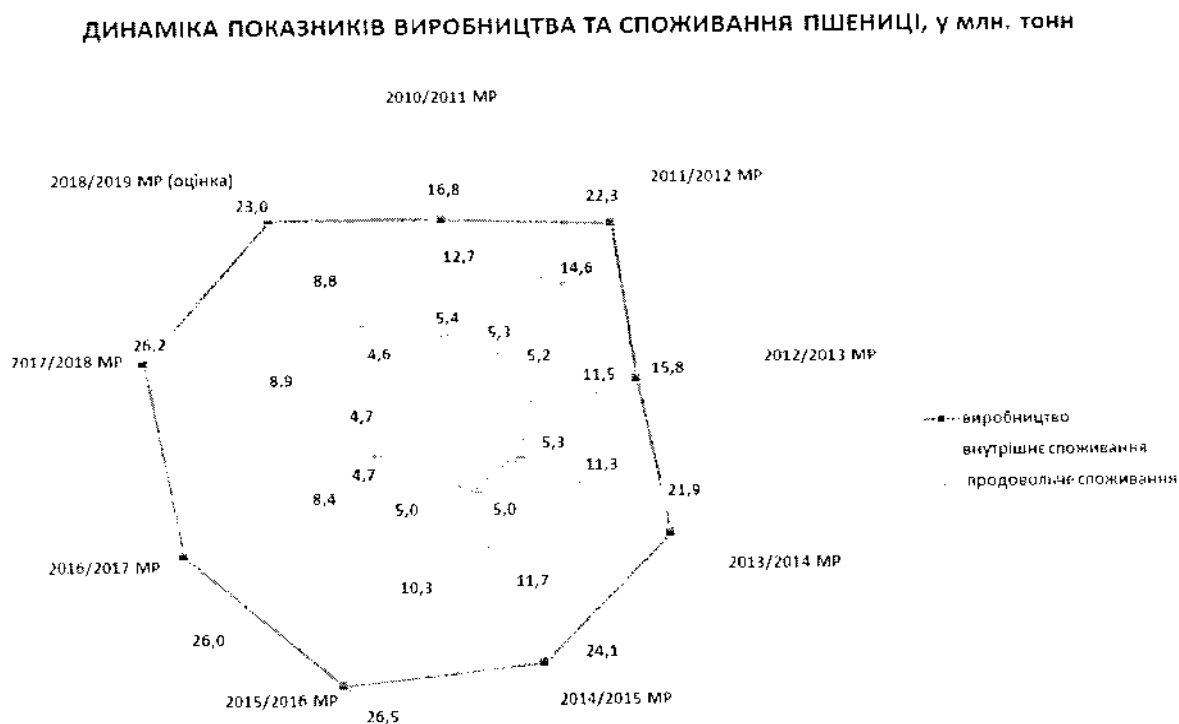
Необхідно відмітити, що за оцінками міжнародних організацій, у 2018/2019 маркетинговому сезоні передбачається зменшення у межах 3-х відсотків світового виробництва пшениці з одночасним зростанням до 2-х відсотків обсягів торгівлі цією культурою.

(Рис.6) Динаміка основних показників виробництва пшениці в Україні.[5]

Незважаючи на те, що урожай пшениці в Україні цього року може стати одним із найнижчих за останні п'ять років, хвилюватися з приводу можливого дефіциту зерна на внутрішньому ринку не варто.

За балансовими розрахунками ЕДК, внутрішня потреба у пшениці не перевищує 9 млн. тонн на рік, в тому числі для продовольчих цілей - близько 5 млн. тонн. (Рис.7)

(Рис. 7) Динаміка показників виробництва та споживання пшениці. [5]

На радість виробникам та трейдерам ціни на пшеницю, у поточному маркетинговому році під впливом зменшення пропозиції, зростатимуть як на світових ринках, так і на українському.

Вже на сьогодні ф'ючерсні котирування на пшеницю на Чиказькій біржі на 18% вищі, ніж роком раніше і складають 185 \$/т, на біржі Ейгопехі (Франція) ф'ючерсні угоди на борошномельну пшеницю торгуються по 218 \$/т, що є на 17% дорожче, ніж у липні 2017 року.

На внутрішньому ринку стартовий рівень цін на пшеницю нового врожаю також є на 10%—15% вищим, ніж у липні 2017 року.

Зокрема, за даними АПК—інформ, середня ціна пшениці продовольчої 2 класу становить 5350 грн./т проти 4850 грн./т (базис поставки франко-елеватор) роком раніше.

У межах 8%—10% зросли також експортні ціни на українську пшеницю. Так, середня ціна продовольчої пшениці на умовах поставки (РОВ) складає у липні ц. р. 203 \$/т (188 \$/т у липні 2017 року), фуражної пшениці - 187 \$/т (175 \$/т).

Очевидно, що ріст цін на пшеницю неминуче призведе до збільшення вартості борошна. За приблизними розрахунками, кожні 10% зростання вартості пшениці додають до собівартості виробництва хліба 3%—4%. Тобто, вже на сьогодні лише за рахунок сировинного чинника, хліб може подорожчати. При цьому, необхідно не забувати про високу ймовірність зростання вартості інших складових собівартості хліба, зокрема енергоносіїв, комунальних послуг тощо.

Нещодавно одразу два поважних джерела — Державний департамент США із сільського господарства і Продовольча сільськогосподарська організація ООН (FAO) — оприлюднили попередні прогнози про кон'юнктуру світового ринку аграрної продукції у новому 2018/2019 маркетинговому році.

На тлі негативних очікувань щодо валового збору зернових в Україні внаслідок складних погодних умов першої половини літа попередні звіти виглядають досить заспокійливими для вітчизняних сільгоспвиробників. Загальне світове виробництво зерна буде мати тенденцію до зниження у порівнянні з рекордним минулорічним врожаєм. Що особливо важливо, розмір валового збору зменшиться приблизно однаково і в Україні, і у країнах — конкурентах України на світовому ринку. Це стосується як топ-5 міжнародних постачальників зерна (США, Аргентина, Австралія, Канада і ЄС), так і найближчого конкурента у Чорноморському регіоні — РФ.

Погляд з-за океану

Як зазначено у черговому звіті «Світова сільськогосподарська пропозиція та прогноз попиту», очікується, що загальні експортні поставки пшениці у 2018/2019 МР скоротяться у порівнянні з попереднім маркетинговим роком приблизно на 9,3 млн т внаслідок негативних прогнозів рівня збору культури, який, за ствердженням сільськогосподарського держдепу США, буде найнижчим за останні три роки.

Зокрема, світове виробництво культури становитиме понад 736 млн т, а глобальний експорт — більш ніж 185 млн т. При цьому споживання пшениці у світі залишиться на рівні близько 750 млн т, що природно викличе зменшення перехідних запасів майже на 6 млн т. Загальне зниження виробництва здебільшого буде сформовано за рахунок меншого валового збору пшениці у ЄС — на 4,4 млн т у порівнянні з 2017/2018 МР. Також знизяться врожаї культури в Австралії (на 2 млн т), РФ (на 1,5 млн т). Головна причина, як і в Україні, — весняно-літня посуха, яка спостерігалася цього року майже в усіх головних зерносіючих регіонах планети. На мільйон тонн менше збере і Китай, але за рахунок скорочення площ посіву пшениці.

Як наслідок експорт пшениці тільки з перелічених країн скоротиться на 4,4 млн т, який приблизно наполовину буде компенсований за рахунок збільшення вивозу культури з США і Канади, що мають великі перехідні запаси з вдалих попередніх років.

Що стосується України, то її загальні позиції на світовому ринку пшениці не зміняться або майже не зміняться. За прогнозом USDA, валовий збір культури буде меншим за минулорічний на мільйон тонн — 25,5 млн т. Але при цьому експорт залишиться на рівні 2017/2018 МР — близько 17 млн т.

Трохи раніше за американських колег з прогнозом світового ринку зерна виступила FAO, що базується у Римі. Фактично обидва прогнози збігаються у

загальних оцінках — є лише незначна різниця у визначенні окремих параметрів. Так, фахівці FAO вважають, що світовий валовий збір усіх зернових у сезоні—2018 буде нижчим за попередній рік на 2,4%.

Зокрема, негативний прогноз щодо врожаю FAO зробила для європейського континенту. Очікується, що загальне виробництво пшениці, кукурудзи та ячменю у країнах ЄС, Україні та Російській Федерації буде меншим у порівнянні з сезоном минулого року на 24 млн т.

За останні два місяці FAO вже вдруге переглядає власний прогноз валового збору зернових у бік зменшення, і не виключено, що остаточні цифри будуть навіть меншими за липневі оцінки. «Якщо поточний прогноз буде співпадати з реальною ситуацією, то виробленого зерна виявиться недостатньо для задоволення очікуваного попиту у 2018/2019 МР і перехідні запаси зерна, накопичені за попередні п'ять років, знизяться до 749 млн т. Це буде на 7% менше у порівнянні з рівнем початку сезону. Як наслідок — співвідношення запасів до споживання скоротиться з 30,6% у 2017/2018 МР до 27,7% у поточному маркетинговому році. Очікується, що серед основних зернових культур най-більше скоротяться запаси кукурудзи, і загалом це стане першим подібним зниженням за останні чотири роки», — зазначено у звіті.

При цьому аналітики FAO вважають, що вказані негативні тренди не позначаться на світовій торгівлі сільськогосподарською продукцією. Активність укладання контрактів на зернову групу щонайменше не впаде. Зокрема, внаслідок високого попиту на кукурудзу, ячмінь і пшеницю обсяги відвантажень можуть навіть перевищити минулорічні. Обсяги світової торгівлі пшеницею, хоча і не досягнуть рекордних позначок 2016/2017 маркетингового року, будуть вищими, ніж показники минулого сезону.

Цінові очікування

З огляду на досить стримані результати звітів про поточну ситуацію дещо дивними виглядають цінові прогнози світового ринку зернових. Так, загальний

індекс продовольчих цін РАО у червні становив 173,7 п., що було на 1,3% нижче, ніж аналогічний показник травня. У липні Організація звітувала про чергове зниження індексу на 3,7%, незважаючи на загальне погіршення прогнозів виробництва зернових і прогнозоване збільшення попиту на зерно у світі. При цьому цінове падіння торкнулося навіть котирувань кукурудзи і пшениці, прогнози по яких зараз найгірші.

О. Лавринчук у своїй праці «Перспективи розвитку ринку зерна України»

- запропонував деякі напрями аграрної політики з приводу створення сприятливих умов для функціонування ринку зерна. Він вважав, що має бути створена система моніторингу та прогнозування ринку. О. Лавринчук стверджував, що політика в аграрній сфері повинна стимулювати ринковий попит та пропозицію на зерно, формувати необхідну законодавчу та нормативно-правову базу [8].

Висновки

Проведені дослідження доводять, що ринок пшениці характеризується нестабільною динамікою, спричиненою різкими коливаннями ціни такого товару під впливом нединамічних змін обсягів виробництва товару та перехідних запасів. Аналізуючи всі вищезгадані фактори, можна констатувати, що в короткостроковій перспективі попит на пшеницю тільки зростатиме.

За рахунок високого попиту не буде швидкого в ідновлення св ітових запас ів. Пост ійна загроза деф іциту продукц ії залишатиметься дестабіл ізуючим фактором за умови ц іноутворення. Тому ц іни надал і будуть зростати та матимуть схильн ість до р ізких коливань, що робитиме ринок ще більш привабливим для спекулятивного кап італу. Але в довгостроков ій перспектив і можна припустити, що попит стабіл ізується і виробникам вдасться вийти на новий р івень обсягу виробництва, чому мають посприяти остаточне формування ринку біоетанолу, розширення пос івних площ п ід генетично модиф ікованими культурами (особливо для техн ічних потреб), що має п ідвищити врожайн ість, і висок і ц іни, які стимулюватимуть інвестування у вирощування пшениц і та інших зернових культур.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є аналіз і прогнозування основних тенденцій розвитку світового ринку пшениці за допомогою економічних моделей з урахуванням факторів, виявлених у поданому дослідженні.

Отже, з вище переліченого можна сказати, що для подальшого функціонування і розвитку ринку зерна Україна має потребу в:

У упорядкуванні зв'язків між різними елементами технологічного процесу виробництва зерна;

У підвищенні ефективності виробництва;

У державній підтримці розвитку товаровиробників;

• забезпеченні виробництва якісного продовольчого зерна, види якого визначаються попитом і пропозицією.

Список використаної літератури

1. U.S. Department of Agriculture [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.usda.gov/>.
2. БАЛАНСИ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ ОСНОВНИХ ВИДІВ ПРОДОВОЛЬЧИХ РЕСУРСІВ СТАНОМ НА 01.03.2017 РОКУ [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://uga-port.org.ua/balansyzerna/balansy-mrg/balansi-popitu-propozits-osnovnikh-vid-v-prodovolchikh-resursv-stanom-n-5>.
3. Головні події 2016, їх вплив на АПК. Перспективи 2017 [Електронний ресурс] // Agravery. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://fenixagro.com/opinion/75>.
4. Голота А. С. Проблеми та перспективи розвитку національного ринку зерна / А. С. Голота // Інноваційна економіка. - 2013. - № 3. - С. 232-235. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_54.
5. Держстат України, 2016 рік.
6. Забезпечення фінансової безпеки сільського господарства [Текст] : монографія / О. В. Гривківська. - Т. : Астон, 2014- 337 с
7. Закон України «Про зерно та ринок зерна в Україні».
8. Лавринчук О. В. Перспективи розвитку ринку зерна України / О. В. Лавринчук. // Облік і фінанси АПК. – 2011. – №3. – С. 144–151.
9. Ринок зернових та олійних: стан та перспективи в Україні та світі [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://aaaagro.com/events/11510.html>.